

28. 2. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zlehčování soutěžitele prostřednictvím novinářského příspěvku

Zlehčováním soutěžitele dle ustanovení § 2984 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník jako jednou ze skutkových podstat nekalé soutěže označujeme stav, kdy soutěžitel v souvislosti s jiným soutěžitelem uvede anebo rozšiřuje údaj způsobilý tomuto soutěžiteli přivodit újmu. V neprávnické mluvě bychom tento jev mohli označit jako „očerňování konkurenta“. Zlehčování se nejčastěji děje formou reklamy, kterou jsou ony závadné údaje (údaj) uváděny a zároveň i rozšiřovány.

V tomto článku se však zaměřím na situaci, kdy ke zlehčování jiného soutěžitele dochází formou některého z novinářských žánrů zveřejněného na zpravodajské či jiné publikační platformě.

Co je zlehčování soutěžitele

Žurnalistickým příspěvkem v kontextu tohoto článku myslím zejména rozhovor, článek či reportáž. Úvodem je třeba zmínit, že aby k nekalé soutěži formou zlehčování vůbec mohlo dojít, musí být učiněno v hospodářském styku. Dle judikatury Nejvyššího soudu je pojem hospodářský styk nutno vykládat extenzivně, kdy ve vztahu soutěžitelů nejsou jen přímí soutěžitelé, ale vůbec všechny subjekty, které působí v podobných nebo navzájem substituovatelných oborech nebo hospodářských činnostech, viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2006, sp. zn. 32 Odo 1642/2005. Další podmínkou pro naplnění nekalosoutěžní skutkové podstaty zlehčování je způsobilost přivodit újmu a samozřejmě i rozpor s dobrými mravy soutěže, vycházím tak z generální klauzule nekalé soutěže vyjádřené v ustanovení § 2976 občanského zákoníku.

Skryté zlehčování

Petr Hajn popisuje zlehčování některým ze žurnalistických žánrů jako tzv. **skryté zlehčování**, kdy má být utajeno, že existuje hospodářsky zainteresovaný subjekt, který si takovou kritiku u novináře „objednal“ nebo ji sám uskutečnil, resp. pro ni poskytnul publikační prostor. Dle Petra Hajna charakteristiku takového způsobu zlehčování navíc umocňuje fakt, že materiály takového obsahu jsou pak opět **uveřejněny v redakční části sdělovacích prostředků**, nikoliv v rubrice, kde je tiskový prostor poskytován za úplatu a kde je tato skutečnost dávana na vědomí čtenáři či posluchači odpovídajícím označením či oznámením.[\[1\]](#)

Skryté zlehčování soutěžitele prostřednictvím některého ze žurnalistického žánru je oproti běžnému zlehčování reklamou zákeřnější v tom, že u běžného adresáta těchto příspěvků vytváří zdání, že sdělované negativní informace mají objektivní charakter, že jsou nástrojem společenské kritiky, či že jejich cílem je služba veřejným zájmům a potřeba varovat čtenáře nebo posluchače. Ti pak při nevědomí soutěžní zaměřenosti těchto novinářských příspěvků nevynakládají náležitou míru pochybovačné ostražitosti na soutěžní charakter těchto příspěvků, čímž je dosahováno razantnějších soutěžních účinků než při zřejmé soutěžní agresi.[\[2\]](#) V případech novinářských příspěvků, kdy se soutěžní orientaci neboli jednání v hospodářském styku nepodaří prokázat, je třeba daný zásah posuzovat podle obecné soukromoprávní úpravy, tj. porušení osobnostních práv.

Zlehčování obsažené v rozhovoru

Zjevným příkladem zlehčování soutěžitele prostřednictvím novinářského formátu může být **forma skrytě objektivního rozhovoru**. Tento rozhovor je veden na první pohled kvalifikovanou novinářskou prací, kdy jsou ze strany redaktora pokládány otázky za účelem zjištění stanovisek dotazovaného a v němž jsou zároveň uváděny v souvislosti s jiným soutěžitelem závadné informace.

Takový příklad byl Nejvyšším soudem posuzován ve věci pod sp. zn. 23 Cdo 1773/2021. V dané věci redaktor pokládal jednateli žalované otázky, mimo jiné byl dotazován, zda si myslí, že je správné doporučovat přípravky na klouby pro koně lidem. Jednatel žalované v reakci na tuto otázku odpověděl, že jeho společnost taková doporučení nečiní, a doplnil, že *„Je však pravda, že tady existuje společnost, která parazituje na dobré pověsti Alavisu a vlastní přípravek pro koně doporučuje anebo doporučovala...“* Nejvyšší soud potažmo Městský soud v Praze uzavřely, že v daném případě šlo objektivně seznat, k jakému jinému soutěžiteli se dané dehonestující informace vztahují, a že šlo o jednání v hospodářském styku.

Rozhovor jako forma novinářského žánru spočívá v uvádění a sdělování názorů a faktů ze strany dotazovaného, redaktor se svou tvůrčí prací na tomto formátu podílí minimálně. Z toho důvodu mám za to, že v případě sdělování zlehčujících tvrzení prostřednictvím tohoto novinářského žánru proti jinému soutěžiteli má být postihnut primárně zlehčující soutěžitel z titulu práva proti nekalé soutěži. Pokud by se však podařilo prokázat zavinění daného redaktora na poškození dobrého jména či pověsti daného podnikatele, a to zejména tím, že záměrně pokládá otázky tak, aby daného soutěžitele poškodil, nemůžeme vyloučit ani ochranu prostřednictvím osobnostních práv.

Zlehčování obsažené v článku či reportáži

Příkladem, kdy by měla oproti nekalosoutěžní ochraně **převážít spíše ochrana osobnostních práv**, může být dle mého názoru článek či reportáž zveřejněné na jakémkoliv zpravodajském serveru, kde se o jednom soutěžiteli bude dehonestujícím způsobem vyjadřovat vícero jeho jiných soutěžitelů, přičemž tento článek nebude podložen reakcí, resp. stanoviskem dehonestovaného soutěžitele. Ačkoliv by se újma směrem k dehonestovanému podnikateli vznášela směrem od jeho konkurentů, odpovědnost za újmu by měl primárně nést redaktor potažmo vydavatel daného média v mezích porušení osobnostních práv, který článek nezpracoval náležitě objektivním způsobem.

Objektivním způsobem by se v daném kontextu rozumělo zejména **poskytnutí náležitého prostoru pro vyjádření kritizovaného soutěžitele** a střídmost v užívání expresivních a nadnesených výrazů, které jsou typické zejména pro bulvární média hledající senzace. Při pokusu o posouzení daného případu v mezích práva proti nekalé soutěži by bylo značně obtížné prokázat míru zavinění každého jednotlivého zlehčujícího soutěžitele. Spojení vícero soutěžitelů rovněž může vytvářet dojem oprávněnosti jimi uváděných závadných údajů. I tak ale nemůžeme případný nekalosoutěžní nárok v popisovaném případě zcela vyloučit, vždy záleží na kontextu výchozí situace.

Jako typický případ, který by se dal posoudit jak v mezích práva proti nekalé soutěži, tak i v mezích osobnostních práv, si dokáží představit situaci, kdy se bude v článku či reportáži soutěžitel závadně vyjadřovat o svém konkurentovi, což následně odpovědný redaktor podtrhne svými dalšími neobjektivními skutkovými závěry či neověřenými fakty.

Recenze jako případ vyjmutý ze skutkové podstaty zlehčování

V médiích se hojně vyskytují i příspěvky v podobě různých kritických recenzí, ve kterých jsou srovnávány a hodnoceny vzájemně substituované produkty či služby, přičemž toto hodnocení provádí často samotný redaktor. Tento formát **naplňuje spíše skutkovou podstatu srovnávací reklamy**

dle ustanovení § 2980 občanského zákoníku, a v tomto článku se tedy tímto typem novinářského příspěvku nebudu zabývat.

Závěr

Ačkoliv je nekalosoutěžní skutková podstata zlehčování typická pro různá reklamní sdělení, nelze vyloučit, že se s touto skutkovou podstatou setkáme i v podobě tzv. skrytého zlehčování převlečeného za na první pohled objektivní novinářský příspěvek. Povaha takového způsobu zlehčování jiného soutěžitele je záluďnější než v běžném reklamním sdělování, u kterého běžný spotřebitel určitou míru hospodářské agrese předpokládá.

V závislosti na charakteru daného novinářského příspěvku pak vedle sebe mohou stát jak **nekalosoutěžní nárok směrem k soutěžiteli**, který pro daný příspěvek poskytl svá vyjádření, tak i **nárok z titulu ochrany osobnostních práv směrem k redaktorovi** potažmo vydavatelství odpovědným za vznik daného závadného článku, a to zejména při nerespektování pravidel pro žurnalistickou objektivitu.

Mgr. Denisa Mokřížová,
advokátka

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Lazarská 11/6
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 517 466
Fax: +420 222 517 478

[1] HAJN, Petr. Skryté zlehčování soutěžitele. Právní rozhledy, 2003, č. 3, s. 101-106.

[2] Tamtéž.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)